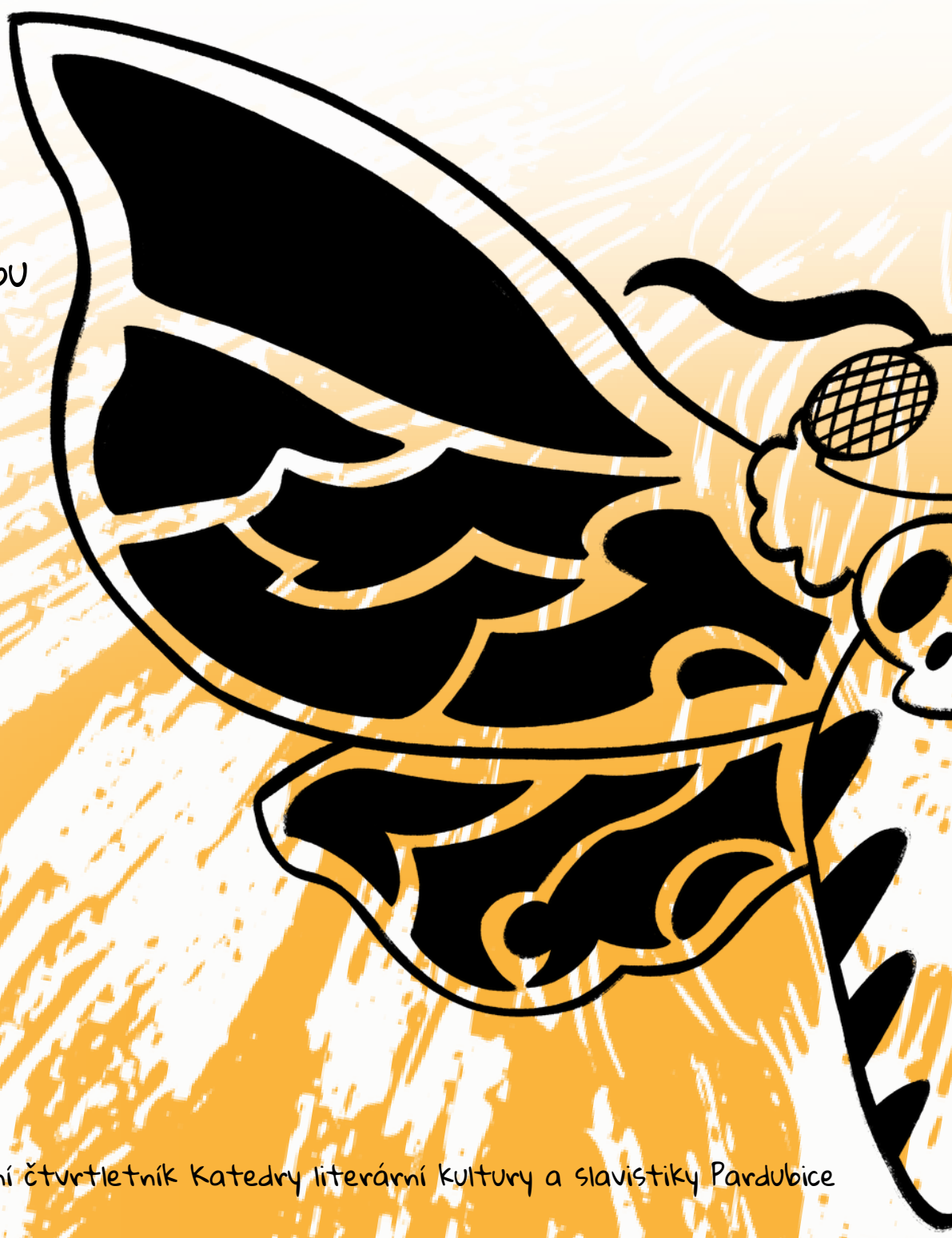


lišAJ 04/25

Rozhovor s
básnířkou Olgou
Ningerovou
Šimonovou

Recenze na
básnickou
sbírku
Blázni kvetou



Drazí čtenáři,

s radostí Vám představujeme debutní číslo našeho literárního časopisu, který v sobě nese touhu po objevování studentů, jejichž slova a myšlenky rozkvétají v mnoha podobách. Dubnové vydání, plné melancholických i nadějných tónů, je výsledkem vášnivé tvorby, která kvetla v každém koutě našich srdcí. Toto období, stejně jako každá napsaná báseň, je příležitostí zastavit se, nadechnout a rozjímat.

V tomto čísle naleznete nejen studentské básně, ale i první ochutnávky recenzí a rozhovorů, které se dotýkají nejen literatury, ale i širšího kulturního kontextu. Každý příspěvek je odrazem individuální zkušenosti, zápasů i snů, které jsou tak specifické a zároveň univerzální. Chceme tímto poděkovat všem, kteří nám umožnili tento časopis uskutečnit. Děkujeme nejen autorům za jejich odvážnou a upřímnou tvorbu, ale i našim kantorům, kteří nás podporují. Doufáme, že vám tento debut přinese tolik inspirace, kolik vkládáme do jeho vzniku. Nechť nás všechny spojuje síla slova a umění, které se rodí v našich srdcích a myslí.

redakce liŠAJe



Obsah

Studentská poezie.....	4
Perem k dobru - rozhovor.....	8
Studentská próza.....	10
Básně, které nerozkvetly - recenze.....	14

POZNÁMKA

Přijaté texty upravujeme dle pravidel českého jazyka, interpunkci v poezii ponecháváme dle intence autorů bez úprav.

VAROVÁNÍ

Tvorba na následujících stranách může obsahovat citlivý obsah (úzkosti, sebepoškozování, sex, ...) a potencionální „spouštěče“ stresové reakce.

Studentská poezie

Konec krásných dní

Čas je zúžený
Je neúprosný
Počítáš dny
Možná i století.

Kolik času zbývá mi
Ptáš se starých pověstí
Ale ty ti nevěstí
Konec krásných dní
Tvých.

Síla pyšného spěchání
Nás pohltí
Málo kdo z nás ocení
Ten konec posledních
Krásných dní.

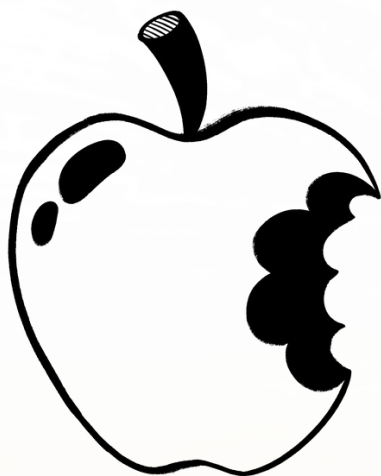
To dávné oko bdění
Se brzy změní
Na posmrtné snění
V prach a popel
Se obrátí.

Trosečník

Komfortní zóna

snad naposledy
šťastná padám do trávy
stébla mě hladí
švihají a řezou mě
nemohu vylézt zpátky

Láskyplná



Helena aneb Sny o Ithace

Myslel jsem, že Helena má jsi,
Však v omyl uveden jsem byl,
Jak Paris, tak já Troju obětoval bych,
Do stromů naše jména vryl.
Jako řecký Meneláos,
Za tebe bych se bil,
Celá města by padla,
Všechny reky pobil.
Říkáš, že okouzlení přejde,
Ovšem i Caesar v Egyptě sečkal,
Kleopatra ho svou krásou očarovala,
Uhynu, jak ten bídný šakal.
Jak Hector bránil bych tě,
Před zpupným Achillem,
Nepadl bych v ukrutném boji,
Já bych byl vítězem.
Jak Odysseus Istimý jsem,
Chytrý člověk, to se ví,
Lstí bych přechytračil vše,
To si každý přece cení.
Tak proč jsi odešla,
Málo to snad je,
Jak Odysseus bloudím mořem,
Ithaka, moje jediná naděje.
Však já svoji Ithaku najdu,
Domov s vůní ženské ruky,
Melancholie však stravuje mé srdce,
Vyluzuje zvláštní zvuky.

Jon Many

Cítím tvůj dech na mém krku
Nedokážu odolat
Jsem bezbranná
Oddávám se ti

Těžce dýchám
Rychle
Zběsile
Rudnu

Nemohu si pomoci
Miluju tu sladkou chuť
Na jazyku se rozplývající
Nemohu se nabažít

Chci to víc
A víc
Stále
Chtěla bych tě cítit

Ve mně
Bez přestání
Chci tvé prsty v puse
Chci tě v puse

Celého
Dotýkám se tě
Snažím se tě držet
Jsem malátná

Užívám si to
Užívám si tvou přítomnost
To, že mě chceš
To, že jsem tvoje

Jsi můj
Jsem tvá
Toužím po tobě
Čím dál víc

Každý den
Každou noc
Večer
Ráno

Jsem
Bezradná
Ale Tebe
Chci

Tkanička

Inferno

„Jsi smrtí mojí.“

„Je to přirozené. Smrt je součástí života.“

„To si myslíš? Jsi živlem, pouhou věcí, neviditelný.“

„Jsem mnohem víc. Zatímco ty jsi pouhým tvorem, já jsem nesmrtelný.“

„Jsi Danteho peklem, jsi Faustovým ďáblem, jsi mojí...“

„Jsem smrtí tvou.“

„Moc to bolí. Přestaň s tím.“

„Proč pak bych měl?“

„Ublížeš mi.“

„Bolest je pomíjivá, stejně jako celý život. Nezapomeň, že po smrti přijde obnova.“

„Jsi ďáblovým výtvozem, zkázou této planety, smrtí všech živých tvorů, jež zde žijí.“

„Smrt je součástí obnovy.“

„Zachraň se. Uprchni dokud můžeš.“

„Nemohu, nechci. Musím zemřít. Je to mým osudem.“

„O čem to mluvíš, jsem zmaten? Myslel jsem, že každý živý tvor chce žít.“

„To ses mýlil, já toužím po smrti.“

„Dobře tedy. Budu tvým Damoklovým mečem, Prométheovou skálou. Zabiji tě, když si to přeješ.“

Alexis E. Stepman

Čiperný osobák

NEZASTAVITELNÁ RYCHLOST. Loučení, o kterém se
nevědělo,
že bude poslední. Pohyb dlaně v prvním okně.

S každým zrychlením vlaku jsou kufrы posunuty blíže
ke svému pádu. Nedovřená dvířka kupé
mlátí do stěny.

Cestující vydýchávají vzduch.
Vnímají zvuk dvířek
a snaží se nemyslet na rychlost. Čtou si,
listují novinami,
spí.

Pod koly vlaku se chvěje železná opora,
kamínky odskakují do dále.
Kufry spadly spícímu muži
na klobouk.

Děti v zastávce
mávají na vlak,
který jim
daruje
proud
svištícího
větru.

Láskyplná

Koloběh

Na špatně opraveném stropě
Rozeznávám postupné procesy destrukce

Ve slunečním svitu vidím
Opadávající částčky prachu

Stejně jako starý strom shazuje své listy
Stejně jako padají hvězdy na obloze

Ten prach je jako červené krvinky
Jako nekonečný koloběh vody

Vidím proces koloběhu života a smrti
Který nelze nijak zastavit

A přitom jen sedím ve škole na zemi
A pozoruji praskliny
Na špatně opraveném stropě

Tereza Koubová

Osud

Když zvedneš oči ke hvězdám,
třeba uvidíš ten plán,
co chystá pro tě Pán.

Kam kroky dál tě povedou,
zda přijde někdy za tebou.

Ukáže cestu, jenž se dát,
jak z trnů růží se vysekat.

S pohledem upřeným do nebe
na tebe
moje oči zapomněly
oslepeny
tím světlem

Ohníčky ve tvářích
pro tebe schované,
chytám tě za dlaně,
za boky –

Modřina na stehně,
bolesti v zátylku
a k tomu na srdci
malinkou prasklinku.

Džein

Pachuť života

Slyšíš stromy ohnuté, jako záda starců?
Jak skřípou a vrzají?
Jak vzdychají...
Bez ladu a skladu, shýbají se starci do hrobu.
Jak úzkostlivě natahují prsty.
Jak kůže šustí o kůži, nebo papír,
když poslední sbohem píšu.

Vidíš, jak chutná život?
Jak se napíná každá struna.
Jak je prchavý.
Někdy jako lékořicový bonbon, který nesnáším.
Jak se kroutí ústa do úsměvu.
Jak zakrývám svou nechut',
když polykám ten hořkosladký, trpký vtip.

Šklíba

The cave into your heart

As a cave you are,
strong rock from outside.
But fragile inside?

Do I need a pick
to dig through all your layers?
Do I need a light
to shine the beauty in the dark?
Do I need a rope
to tie myself to the ground?
To save me
from drowning in an abyss of your heart.

Anonym

Zelená

Zelená tráva
Hučí po pláních
Roztahuje se do neznámých
Končin a krajů.

Toxický odpad pokapává
Na ty krásné louky
To je zase jiná zelená
Jiný odstín.

Nebo jiná pohádka
O zeleném moři
Rozdíl je
Čeho plné je.

Zdali motýlů
Anebo
Samoty.

Trosečník

Poupě

Stojím před tebou
naprosto
nahá
jenom v průhledné kůži.
Dívej se
vstřebej každou moji buňku
napij se mě
ponoř se do mě.
A já budu vzlykat
plazit se k tobě.
Protože láska je důvěra
a důvěra
je násilí.

Jsem poupě,
od narození odsouzené ke smrti,
k obřizce mé něžné krásy.
Ale stojím
nahá
s odhalenými lístky.

Tak na co čekáš?

Mariia Dmitrieva

Falešný bůh

Pamatuješ? Jak ti říkal,
zatímco spal vedle:
„Zlato, umřel bych pro tebe!“
Přišlo ti to jako kousek nebe,
když se dotýkal tvých rtů.

„Falešný bůh!“
Chtělo se mi vykřiknout
už přitom,
co jsi mu dala důvěru
se vším ses mu svěřovala.

„Porval bych se za tebe,
jen ať mě zkusí někdo praštit!“
Chvástal se před tebou,
zatímco skutek, ten dávno utek.

Měla jsi srdce plné odpuštění,
kdykoliv řekl, že se omlouvá.
Ale podívej se, ani teď tu není!

„Falešný bůh, támhle jde!“
Chtělo se mi zavolat,
když jsi zůstala sama a zoufalá.
Nikde žádný plán „B“.

„Vznášel bych se s tebou
po celém světě!“
Snil nahlas, zatímco
položil svoje ruce
na tvůj pas.
Bylas přece
jeho kotě.

Pěkně ti pod balkónem
hrál na saxofon,
kdykoliv jsi mu zvedla telefon,
chtěl tě vzít až do New Yorku,
jako Popelku,
princ do svého zámku.
Tebe, milovanou milenkou.
Prý brzo vydělá milión,
ten náš velký šampión.

„Nezapomínej na plán B!
Na ten plán B!“ Napomínal
tě v duchu můj stín, když
obepínal tě znovu další splín.

Ten nevinný úsměv Dia,
Snad unese každou mladou holku.

Rozdává polibků,
lichotek a dárečků.

Kolik jenom chce.
Chytíš se i ty
na udičku?
Když pak dojde
na skutky, prostě zmizí,
vypaří se jako duch.
Takový je Falešný bůh!

Jasmína Šimková

Nedělní oběd

Bublající hrnec
Pára nad ním
Vařečka na něm

Špinavé nádobí ve dřezu

„Dones talíře“

Nepříjemný cinkot talířů
později na to vidliček i nožů

Naběračka se prodírá hutnou omáčkou
Měkké knedlíky už čekají na talíři

Koukám na tu krásu jak na obraz v galerii

Eliška Hochová

Lišaj

Tichý let v noci,
měsíc nad ním mlčí, spí
křídla ve stínu

Anonym

FILIPka

Den
Dva
Tři
Kamaráde, už je čas
a zas znova...

Den
Dva
Že by změna?
Ne

Emoční cvičení
Ten člověk je na facku
Pak ale zas
působí mile
Dvě tváře nebo
jen kolotoč a výkyv
nahoru a dolů.

Anonym

Odlišnost

mdlé borovice
v černé zeleni lesa
samotou šustí
dlouhými jehlicemi
k lípě pod sluncem

Láskyplná

Vzdušná mazurka

Předvádí se pár
Směšných ptáků
Okno nezůstane suché.

Jeden druhého napadne
Kvůli jednomu
Vzhlížejícímu na nebe.

Peří padá, pařáty drásají
Krev se spirálovitým pohybem
Kapky krve na zem dopadají.

Pozorovatel se směje dál
Usuší si oči
Spadne malý pták
Zatleská
A opouští bál.

Trosečník

Perem k dobru

Olga Ningerová Šimonová je pardubická renesanční umělkyně, v jejím ateliéru-bytě najdeme kromě drátkování a malování i záchranou stanici zvířat, zahradu a v neposlední řadě i básně. Olinka pracuje jako zdravotní sestra a mimo to se stará o své dva „útulkáče“ Jáchyma a Pepinu. Zatím vydala dvě sbírky svých básní, a to *Paparaziti, kolibřík a duha* (2015) a *Nekonečno* (2019).

Co tě k básnění vedlo?

„Po své mamince jsem zdělila básnické střevo. Lidi nejsou vždycky šťastní a psaní mi hodně pomohlo jako autoterapie. Snažím se psát o maličkostech všedních dní a oslavovat je tak, protože nad tím, co se děje ve světě, musíme mít nadhled a naučit se radovat z drobností. K tomu mě inspirují moji psi. Myslím, že bychom se od nich mohli učit upřímnosti a právě tomu nadšení z pro nás nedůležitých věcí. Jdu do práce? už při odchodu se mě nemůže dočkat. Dostane piškot? je vděčnější než kdejaký člověk. Jsem stará škola a mám ráda, když se mohu vyjádřit rýmem a hledat slova tak, aby bylo sdělení hravé a zároveň dávalo smysl. Jak jsem říkala, svět teď není v nejlepším stavu, a tak se jeho problémy pokouším obtiskávat do svých básní.

Ve své sociálně a environmentálně motivované tvorbě se snažím předat poselství ostatním. Netlačím ale na pilu, nechci čtenáře až moc moralizovat, proto básně odlehčuji hravým rýmem.“



Myslíš, že mají tvé básně nějaký přesah?

„Každé konání dobra má smysl a přesah. Například nedávno jsme s přáteli posílali ministrovi zemědělství maily s peticí o zákazu lovení lišek v období kdy mají mladé. Taková maličkost, poslat email, ale vyšlo to. Myslím, že mým smyslem je konat dobro, hlavně v dnešní době, kdy díky internetu a sociálním sítím můžeme z pohodlí domova podepsat petici nebo poslat peníze. Dokonce i peníze vydělané autorským čtením jdou na sbírku. Básně mají podobný smysl, vždy si najdou někoho, koho osloví. Má poezie nastavuje zrcadlo, což teď jako lidi prostě potřebujeme.“

Perem k dobru

Má vůbec smysl se v téhle době snažit konat dobro?

„Určitě, nesmíme se držet stranou. Samozřejmě, svět nezměníme, ale je důležité si dobro vypěstovat kolem sebe a hlavně pro sebe. Jsou to ale hlavně maličkosti, například odnést žízalu z cesty a dát ji do trávy, vyhodit petku, která se válí metr od koše, usmát se. Dokáže to zlepšit den ostatním a možná je to motivuje k dalším dobrým činům.“

Můžeme tvé básně slyšet naživo?

„Jasný! 26. dubna bude autorské čtení v Chrudimi. Vystupuji s herečkou Janou Kauckou a kytarovým doprovodem Jaroslava Špilara.“



Ukázka ze sbírky *Nekonečno* (2019)

Zlozvyky

Jen tak, ze zvyku,
máme spoustu zlozvyků...

Ze zvyku, jen tak,
spoléháme na slunce,
že vyžene déšť a mrak.

Jen tak, ze zvyku,
toužíme žít pohodlně
a v přepychu.

Ze zvyku, jen tak,
hromadami jídla
zaháníme malý hlad.

Jen tak, ze zvyku,
neumíme slavit potichu.

Ze zvyku, jen tak,
kdy a kolik –
nepřestáváme se ptát.

Jen tak, ze zvyku,
děláme pro nic
plno povyku.

Ze zvyku, jen tak,
kazíme si úsudek,
chutě i zrak.

Jen tak, ze zvyku,
umožňujeme vládu
bandě bulíků.

Ze zvyku, jen tak
necháme si diktovat –
proč a jak.

Jen tak, ze zvyku,
podléháme množství zlozvyků...

Zlozvyky, s. 62

Připravila: Štěpánka Havlová

Studentská próza

Obsese

Chtěla bych psát tak, jak myslím. Posedle. Ustavičně. S neutuchajícím hladem. Psala bych do momentu naprostého zahubení. Psala bych tak dlouho, dokud bych neupadla do nervového zhroucení. Ale to bych padla do chapadel někoho, něčeho, co by mě stáhlo s sebou... s sebou do temnoty. Nebo někam pryč. Od tebe.

Viděla jsem to. Viděla jsem naše mysl, jak se ničí světem a odhalují se před světem. Já vidím srdcem. Já myslím srdcem a moje srdce myslí a vidí mnou. Potřebovala bych spravit, potrebovala bych náplast, která by ukojila touhu. Po tobě.

A tak kouřím. A utápím se v alkoholu. Jsem pryč, v dálce své mysli a jsem ztracená. Bloudím a doufám, že jednou narazím třeba... na tebe? Ale to ne, protože jsi pryč a jsi daleko, jako já. Jenže ty existuješ. Já ne. Já už jsem schovaná, ve své mysli, ve své fantazii, ve svých představách. O tobě.

Nežiju. Už jen přežívám, protože Ty tu nejsi a já neexistuju. I když asi existuju, ale nechci. Nechci už existovat mimo svou fantazii, kterou mám. A ty se neozýváš a já jsem tu sama. Stále čekám, kdy zaklepe na okno poštovní holub, ale ten není nikde. Popelka je zase svolala a já čekám. Sama. Bez tebe.

A tak jsem dál, zkouřená a v náladě. Bez nálady vlastně v náladě. Necítím nic, pouze slyším svoje myšlenky, které útočí na mou hlavu a na mé srdce a na mé tělo. Ale ty nikde, tys mě opustil a už se nevrátíš. Ty se neozýváš a já tu sedím a píšu. Píšu do skonání, píšu do únavy, píšu dokud neusnu. Ale raději bych si psala jinak. S tebou.

Ale kde jsi, můj milý? Kde jsi, kam jsi odešel. Prej domů, můj milovaný, domů. Kde je ale tvůj domov, když tam nejsem já. Ach ano, možná jsem trochu hysterická, možná jsem posedlá. To ne! Jsem neunavitelná, jsem vytrvalá a jsem pilná. Nenechám si tě zase odejít. Už ne. Ty mi už neodejdeš, protože jsi to ty. Jsi můj.

Tkanička

Granátové jablko

Do stehén, jak plátno bílé, vtiskávám si granátové jablko. Pecičky opouštějí šťavnatou dužinu, rozutíkávají se mi po kůži, po rtech, jako sladký sirup, klouže mi rudá míza, nechává mé rty sladce slepené. Neslyšně polykám, cítím ji v krku, na patře i pod plombou a kovová pachuť zaplňuje ústa. Po nohou závodí mi korálky z přetrženého náhrdelníku, ne a ne je chytit, vyklouzávají mi z dlaní, převalují se po kloubech, ulpívají na čáře života.

Jedno po druhém zrníčka sesbírám a jím je. Stáváme se jedním, mé ruce od nejzazšího prstu dřevnatí, kolena tuhnou, lokty zůstávají nehnuty, slabiny vysychají a už dochází na střed. Korálek po korálku namotává se zpět na šňůrku. Prsy vypouští vzduch a propadají se jednotlivými žebry.

Krčím se, zbarvuji se do nejtmašího odstínu karmínu. Jsem peckou, rozuteklou po stehně. Jsem korálkem z růžence.

Láskyplná



Druhá strana pokoje

Pokoj se dal do pohybu. Protější strana se nebezpečně blížila. Skříně se otáčely a posouvaly do všech možných směrů. Nastal naprostý zmatek. Prádelník jako by utíkal před postelí, ale v cestě ho polekal vlastní odraz v zrcadle, jež nezaujatě stálo bokem a ironicky přihlíželo situaci. Občas se jen lehce vytočilo, aby mělo na drama lepší výhled, nebo možná jen čekalo na skvělou příležitost nabourat dění nečekaným odrazem světla. Zděšený prádelník poskočil téměř o metr a půl kupředu, když do něj v plné rychlosti narazil jiný, pro mě dosud vždy jen vzorně sloužící bytový doplněk, a šuplíky se mu strachem otevřely dokořán. Řinuly se z něj moje šály, trička, košile jako proudy slz. Bezděčně jsem ustoupil o krok dozadu, k oknu, pryč od té šílenosti. To se ale náhle prudce otevřelo. Snad mi chtělo dát najevo, že mě u sebe nechce. Lepší vysvětlení mě nenapadá. Dovnitř se vřít mrazivý vítr a přenesl bitvu na další úroveň. Už se nepohybovaly jen kusy nábytku, ale vzduchem vířily papíry, šátky a všechno lehké haraburdí, jen plakát na zdi se chvíli vzpíral. Nakonec však taky opustil své místo na stěně a po chvíli bezcílného poletování přistál přímo na mém obličeji. Nastala skutečná vřava. Já zbaven zraku zápasil s těžkým papírem a z okolí ke mně mezitím doléhaly zvuky praskajícího dřeva, bojové vrzání a skřípání. Když jsem se vyprostil, bylo zase ticho. Na chvíli jsem věřil, že bude vše jako předtím a celé to byl jen výplod mé fantazie.

Nikoli, bylo to ticho po boji. Soupeři rozpadlí na kusy leželi v jedné směsici upadlých nohou, desek a roztrhané látky. A to vše tlačila stěna nekompromisně proti mně. Zkáza byla už jen na délku paže ode mne.

Džein

Socha Franze Kafky

Když zmizel první student Historicko-literárních studií, nikdo tomu nevěnoval příliš velkou pozornost. Není neobvyklé, aby se občas nějaký student nerozhodl několik hodin svého vzdělávání vypustit ze svého rozvrhu a nahradit ho jinými, pro něj lákavějšími, aktivitami. Když se ale bez ohlášení na univerzitu přestal ukazovat pátý student, začalo to být podezřelé a především mimořádně znepokojující.

Markéta a Jana trávily pozdní odpoledne v prostorách univerzitní knihovny. Byl pozdní prosinec a ačkoliv to málokterý student rád slyšel, zkouškové období se pomalu blížilo. Stůl v levé části knihovny, zčásti krytý regálem s knihami zabývajících se náboženstvím, byl pokryt směsí odborných knih a papírů s poznámkami. Byla to klidná studijní chvíle, dokud Markéta nevykřikla: „Fuj, brouk!“. Prudce vstala a odhodila knihu kus před sebe. Jana se zaujetím vzhledla od knihy jenom, aby se jí před očima odkryla nepříjemná scéna. Na stole před ní byl velký brouk. A ne jeden, čím víc se dívala, tím si všimla, že celý jejich stůl byl pokryt velkými černými brouky s kmitajícími nožičkami, někteří povalení na zádech, snažící se marně skrýt své odkryté břicho. „Mám toho dost. Nejdřív se tu ztrácí lidi a teď je tu záplava odporného hmyzu? Já tu už nevydržím ani minutu,“ vysoukala ze sebe šokovaně se zhnuseným výrazem, smetla brouky ze svých poznámek a knih, a v pár vteřinách zmizela z knihovny.

Jana tupě zírala před sebe na brouky. V duchu souhlasila s Markétou a jediné, co teď chtěla, bylo vrátit se do jejího pokoje na koleji. S povzdechem se zvedla, když si všimla něčeho, co ji vyděsilo. Každý brouk stál nad jedním písmenem na stránce v knize. „Pomoc,“ přečetla se zděšením Jana. V panice v rychlosti posbírala své věci a vydala se směrem k toaletám, aby si opláchla obličej a uklidnila se. Blížila se ke schodům, když náhle změnila směr.

S podivem došla k soše Franze Kafky. Jako by ji něco nařizovalo se sochy dotknout, natáhla ruku. Během vteřiny Jana i socha zmizela. Po zemi lezl brouk.



Ztracený knihovník

Kožich v kabátě

„Nastup!“ zavřeštěl na mě řidič auta. Zmateně jsem se rozhlédl po ulici. Byl jsem sám. Zatím. Brzy mě totiž doběhne parta goril, které jsem obral ve skořápkách. Neměl jsem moc lepších možností, tak jsem rychle otevřel dveře a vlezl do auta.

Řidič dupnul na plyn a auto se se škubnutím rozjelo. Mohl jsem jediné doufat, že nepatří k nim. Můj tajemný zachránce měl na hlavě naražený klobouk, takže jsem mu úplně neviděl do tváře. Opřel jsem se do sedačky a natáhl se pro pás. Když jsem ho zapínal, všiml jsem si, že řidič žádný nemá.

„Hmaaakže kde je?“

„Kde je kdo?“ odpověděl jsem na otázku otázkou. Podíval jsem se na řidiče. Ten se věnoval řízení, ale nedokázal jsem posoudit jak moc, protože jel jako šílenec.

„Mikey přřece!“ zavřeštěl na mě řidič znova. Tentokrát se mu ale úplně změnil hlas. Řidič taktak zastavil, aby nechal projet auto na křižovatce.

Sevřel jsem sedadlo pevně v rukách. Řidič se zavrtěl na sedadle a rukou v rukavici si narovnal klobouk. Začal jsem si všímat divných pohybů, které řidič provozoval. Než jsem ale stihl cokoliv dalšího, znova dupl na plyn a my se řítily na cestu vedoucí z centra. Bylo s podivem, že jsme nikoho ještě nesrazili.

„Nevím o žádném Mikeym. A kdo jste sakra vy?!“ odbyl jsem řidiče.

Zpod klobouku se ozvalo nesouhlasné mručení. Nejspíš mi nechtěl odpovědět. Možná jsem se radši měl nechat sebrat těmi gorilami od skořápek.

„Na mñeuu se neptejte. Já chci vědět, co sssi udělal s Mikeym!“ Zaskřehotal řidič. Z jeho stylu jízdy mi začalo být trochu nevolno.

„Žádného neznám!“ rozkřikl jsem se. Řidič najednou škubnul volantem a zajel ke krajnici. Podíval jsem se, jestli jsou dveře odemčené, ale byl jsem v autě zamčený. Ani jsem si nevšiml, kdy se to stalo. Na chvíli jsem začal litovat, že jsem do auta vůbec vlezl.

Auto se zastavilo. Byl jsem v autě zamčený s naprostým šílencem. Otočil jsem se znova k řidiči, ten se ale jen divně zavrtěl. Zpod klobouku se ozvalo podrážděné zavrčení. Čekal jsem, co se bude dít dál.

„Tak znovauu. Kde je Mikey?“ zeptal se znova řidič. Bojoval jsem s chutí ho chytit a začít s ním třást, aby se probral, protože já jsem žádného Mikeyho neznal. Mluví snad latinsky? Nevěřicně jsem zavrtěl hlavou.

„A já ti znovu říkám, že žádného Mikeyho neznám!“ zaječel jsem zpátky. „Ani nevím, co tady sakra dělám! Kdo jste a jak jste mě našli?“ záúpěl jsem. Byli jsme zamčení v autě, ale i tak jsem hmátnul za sebe a zkusil zaškubat s klikou u dveří. Kdyby se dveře teď otevřely, práskl bych do bot a už by mě tu nikdo neviděl.

Muž v kabátě se podivně zavrtěl. Neohrabaně si poupravil klobouk, který se mu při jízdě trochu posunul. Znova si ho narazil do čela. Z útrob podklobouku se ozvalo divné zamručení hned v několika tóninách.

Sebral jsem všechnu odvalu a srazil jsem maskovanému muži kovbojský klobouk z hlavy.

Kabát se, za příšerného a uši rvoucího vřeštění, zhroutil na sedačku. Kdokoli nebo cokoli, co bylo uvnitř v několika šmouhách zmizelo.

Natiskl jsem se na dveře za mnou a očima těkal po autě. Na sedačce vedle mě zůstal jen zhroucený kabát a divně vyboulené kalhoty.

Z levé nohavice se ozvalo mñouknutí – mñouknutí? Naklonil jsem se k volantu a podíval se na pedály. O všechny tři pedály se opíraly bílé měkké řapky. Zvedl jsem nohavice, abych odhalil dvě strakaté kočky. Ta nalevo na mě znova mñoukla.

„Ehm... Mňau?“ zopakovala ta napravo.

„No, co to sakra-“

„Mňheleou, klid.“ oslovila mě kočka, která mi skočila na klín. Podle hlasu jsem poznal, že to je hlas, se kterým jsem se bavil cestou.

Vyděšeně jsem zíral na kočku na svém klíně, ta si ale začala nevzrušeně lízat packu. Z útroby auta se vyrojily další kočky, které se postupně usadily na palubní desku a sedadlo řidiče.

Jedna z koček, ta pruhovaná, se usadila na palubní desce hned vedle mě. Vydala zvuk, který zněl jako odkašlání.

„Neměli jsme jinou možnost. Když jsi nám vzal Mikeyho, nemůžeme teď chodit v našem kabátu,“ řekla pruhovaná kočka. Podíval jsem se na kabát, pak znova na kočku.

„Zrovna jste v něm řídili auto,“ řekl jsem pruhované kočce. Přísahal bych, že se usmála. Nejspíš jsme oba pomysleli na to stejné. Jejich řidičské schopnosti byly... přinejlepším diskutabilní. Doufal jsem, že nikdy nebudu muset zažít jejich jízdu znova.

„Tňauuuk jak? Potřebujeme Mikeyho.“ Zamňoukala na mě kočka z mého klína. Promnul jsem si čelo, jako bych si snad mohl fyzicky urovnat splašené myšlenky. Už mi začínalo docházet, kdo ten Mikey asi bude. Jen jsem se potřeboval ujistit.

„No dobře, jak ten váš Mikey vypadá?“ zeptal jsem se. Na sedadle řidiče se mezitím usídlily dvě další kočky a sledovaly mě svýma ostražitýma očima. Místo odpovědi se mi jedna zrzavá kočka opřela o koleno.

Až nápadně mi připomněla kočku, jíž jsem si odnesl domů před pár dny.

„Mikey má bílou náprsenku a chybí mu kus mňauška,“ odpověděla mi kočka, která mi seděla na klíně. Povzdechl jsem si. Všechno tohle kvůli kočce?

Chvilí všichni mlčeli. Já i kočky. Nakonec jsem jen nad absurditou situace zavrtěl hlavou.

—

Vytáhl jsem z kapsy klíče od bytu a odemkl si. Přivítalo mě radostné zamňoukání. Přiběhla ke mně zrzavá kočička s bílou náprsenkou. Hned se mi začala motat kolem nohou. Trochu jsem posmutněl, když jsem si uvědomil, co teď musím udělat.

Vzal jsem kočku do náruče. Ani jsme neměli šanci se pořádně pomazlit. Kočka, tedy Mikey, se na mě zvědavě podíval, jako by se ptal, co budu dělat a kam jdu. Přivřel jsem za sebou dveře a vrátil se dolů na ulici, kde už na mě čekalo auto. Kočka mi vyskočila z náručí, hned jak jsem otevřel dveře na ulici.

Než kočička doběhla k autu, otevřely se dveře a zevnitř vykoukl kabát s kloboukem navrchu. Smutně jsem se usmál. Zrzavá kočička naskočila do auta ani se neohlédla a zmizela v útrobě kabátu.

Dveře auta se zabouchly. Chvilí jsem jen stál a sledoval auto. Čekal jsem, že se třeba Mikey nebo někdo z jeho kočičích kamarádů vrátí, ale když se rukáv kabátu zvedl, vykoukla z něj bílá tlapička, věděl jsem, že čekají až jim zamávám nazpět.

A tak jsem zvedl ruku a zamával kočkám v kabátě.

Auto zaskřípělo, chvilí jsem se bál, že se znova rozpadne. Místo toho ale vypálilo z místa do provozu. Když jsem viděl jejich jízdu, byl jsem vážně rád, že jsem cestou zpátky řídil já...



Šklíba

Básně, které nerozkvetly

C. H. Ohr: Blázní kvetou

Káva, bezmoc, stres, neschopnost bytí, to je motivická výstavba, která se nám mísí v této tenké knížce. Autorem sbírky je C. H. Ohr, jehož prvotina vyšla roku 2022 v nakladatelství Pointa. Autor je ovšem také aktivní na sociální síti Instagram, na které sdílí svou tvorbu. Všechny v knize obsažené básně jsou rýmované, výjimkou je jen jedna, s názvem *rO zB.Tá*, která je zkratka, dle slov autora, rozbitá.

Dalo by se říci, že je to jediná báseň, která vybočuje nápaditostí, hraje si s formou a nebojí se vystoupit z komfortní zóny. Je to jedna z povedených básní, ale dle autora je naprosto nepovedená, není to báseň, protože nemá rým.

Ostatní básně, které se tedy *musí* rýmovat, působí až repetitivně. Pracují se stejnými tématy a motivy, jako je bezmoc, ztráta něčeho nebo někoho, stres, neschopnost života a v neposlední řadě tematizují i smrt. Nesporným mínusem je, že nevádí, když přeskočíme několik veršů, či celou strofu. Zpravidla o nic nepřijdeme, protože stejné téma je nám opakováno v básních předešlých i následujících.

Všechny texty spojují gramatické rýmy, které působí nuceně a četbu spíše ztěžují. Zmíněná báseň, která rýmy nemá, působí propracovaněji a čte se lépe.

Výsledná sbírka působí příliš nevyzrálé.

Některé básně však očividně mají vyšší literární ambice, a to paradoxně buď ty, které se autorovi podle jeho vlastních slov příliš nelíbí, protože se nerýmují, anebo ty, které pracují se zajímavými slovními obraty a barvitými popisy. Navzdory výše řečenému dokážou některé verše čtenáře vtáhnout, protože jsou odvážnější, hravější, oživují celou básnickou sbírku.

Jako celek ovšem může zaujmout mladší čtenáře, snad procházející si obdobím nešťastné lásky, ale zároveň ty, kteří si cestu k poezii teprve hledají.



OHR C. H.: *Blázní kvetou*. V Praze: Pointa, 2022. ISBN 978-80-7650-540-7.

Ukázka

rO zB.Tá

Jsem básnička, co se n.rýmuje,
no vždyť to Vldíš sám.
JseM špatně vyro.ená,
neprom yšlEný šunt,
chabě napsané dílo.

Absence rýmu není jediná vaDa má
Můj t.xt je jeDna velká díra,
rozdělu jí mi slova.
JseM nahOdilá smě.ice MALÝCH a velkých písmen.
A dokonce mi písmenka v.p....a.í.
Proč vŮ.ec čteš šunty, j.Ko jsem já?

rO zB.T á, s. 13

Poděkování

Rádi bychom vyjádřili hluboké poděkování všem talentovaným autorům, kteří se rozhodli sdílet svou literární tvorbu v našem časopise. Vaše příběhy, verše a myšlenky jsou tím, co náš časopis dělá výjimečným.

Jmenovitě děkujeme přispěvatelům Alexis E. Stepman, Džein, Eliška Hochová, Jasmína Šimková, Jon Many, Láskyplná, Mariia Dmitrieva, Tereza Koubová, Tkanička, Trosečník, Šklíba a Ztracený knihovník.

Na příští číslo se můžete těšit už

3. července!

Nezapomeňte sledovat naše sociální sítě, ať
vám neunikne žádná pardubická literární akce
a liŠAJovské novinky!



@lisaj_klks



liŠAJ



lisaj.redakce@gmail.com

na vzniku časopisu se podíleli:

Štěpánka Havlová - šéfredaktor, grafik, sazeč

Anna Baštářová - redaktor, korektor, správce sociálních sítí

Jana Charvotová - redaktor, korektor

František Cvrkal - ilustrátor